

Pedagogisch Beleidsplan

Stichting Kinderopvang AMC
Meibergdreef 9
1105 AZ Amsterdam

Algemeen: (020) 566 2868

Kinderkeet 1: (020) 697 2184

Kinderkeet 2: (020) 697 7403

E-mail: kinderkeet@amc.nl

Website: www.dekinderkeet.nl

INLEIDING

Kinderopvang is meer dan alleen gezellig bezig zijn met kinderen. De Kinderkeet heeft, naast die van de ouders, een eigen opvoedingsverantwoordelijkheid. In dit plan zullen wij het kader aangeven waarbinnen wij dit pedagogisch handelen vorm geven.

De Stichting is in 1983 gestart met kinderopvang. In de statuten is toen het onderstaande doel vastgelegd.

"Aan de ouder in de daartoe ter beschikking staande ruimten een opvangmogelijkheid te bieden voor zijn, respectievelijk de door hem verzorgde kind(eren) beneden de leeftijd van vier jaar, waarbij aan deze kinderen integrale ontplooiingskansen worden geboden, onder leiding van de daartoe door de Stichting aan te stellen personen."

Dit doel is nog steeds het uitgangspunt van waaruit gewerkt wordt bij de Kinderkeet.

Bij het vertalen van deze doelstelling naar de dagelijkse praktijk komen wij tot de volgende pedagogische visie ten aanzien van de kinderopvang:

"Het scheppen van een omgeving waar de kinderen zich prettig voelen en zichzelf kunnen zijn zodat ze zich vanuit deze veilige basis kunnen ontwikkelen tot zelfstandige, sociale mensen met zelfvertrouwen en verantwoordelijkheidsgevoel en respect voor zichzelf en voor anderen. Dit in goed overleg met de ouders/verzorgers."

In deze visie staat het kind en zijn ontwikkeling centraal en zijn de 4 hoofddoelen terug te vinden die een kind nodig heeft om tot groei te komen:

Elk kind wil en heeft recht op veiligheid, ruimte, ontwikkeling en erbij te horen.

Deze vier hoofddoelen worden in het eerste deel van dit pedagogisch plan verder uitgewerkt. Het tweede deel bestaat uit ons pedagogisch werkplan waarin de praktische uitvoering van deze hoofddoelen omschreven staat. In het derde en laatste deel staan de randvoorwaarden ten behoeve van dit pedagogisch beleid beschreven.

Voor een korte samenvatting van de delen 1 en 2 verwijzen wij graag naar onze pedagogische cirkel. Hierin staat heel overzichtelijk op één blaadje de inhoud van beide delen kort en helder weergegeven.

In oktober 1997 verscheen de eerste versie van het pedagogisch beleidsplan van de Kinderkeet. Het kwam tot stand na veel overleg en discussie. Eerst tussen pedagogisch medewerkers onderling en directie, later met ouders en bestuur. In 2000 stond het plan opnieuw ter discussie. Eerst tijdens de studiedag en daarna nog in de nodige overlegvormen. In juni 2002 kwam de eerste herschreven versie. In 2005 maakte de Kinderkeet de ommezwaai van horizontale naar verticale groepen. Reden om weer eens kritisch naar het pedagogisch plan te kijken. Na een enquête onder het personeel en discussie in het teamoverleg, bleken wat wijzigingen nodig. In 2010 ontstond de behoefte aan meer duidelijkheid, kort en goed, op de vraag "waar staan wij voor". Met dit doel voor ogen is met elkaar het pedagogisch plan samengevat tot de pedagogisch cirkel. Hiermee stond op één A4tje omschreven wat we met elkaar willen op de Kinderkeet. In 2012 is de tekst van het pedagogisch plan herschreven met als leidraad deze cirkel.

Zo zal, wanneer na verloop van tijd inzichten zich ontwikkelen en veranderen, dit beleidsplan steeds weer, waar nodig, worden bijgesteld.

Mei 2012

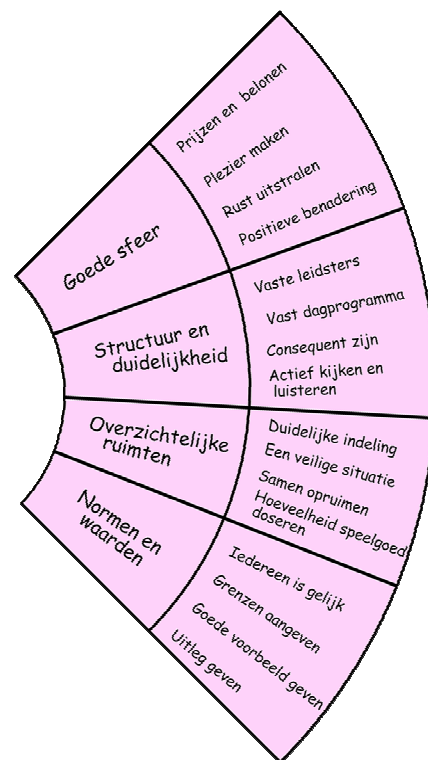
Inhoud

	Pagina
Inleiding	3
De pedagogische visie van de Kinderkeet in een cirkel	4
DEEL 1 PEDAGOGISCH KADER	5
1. Veiligheid	5
1.1 Goede sfeer	5
1.2 Structuur en duidelijkheid	5
1.3 Overzichtelijke ruimten	6
1.4 Normen en waarden	6
2. De ruimte	7
2.1 Diversiteit	8
2.2 Ruimte voor het individu	8
2.3 Stimuleren van de zelfstandigheid	9
2.4 Uitdaging bieden	9
3. Erbij horen	10
3.1 Wederzijds respect	10
3.2 Sociale vaardigheden	11
3.3 Groepsgebeuren	11
4. Ontwikkeling	11
4.1 Motorische vaardigheden	12
4.2 De verstandelijke ontwikkeling	12
4.3 De emotionele ontwikkeling	13
4.4 De creatieve ontwikkeling	14
DEEL 2 WERKPLAN	15
5.1 Wennen	15
5.2 Dagindeling	15
5.3 Spelen buiten de eigen groepsruimte	16
5.4 Eten	17
5.5 Activiteiten	17
5.6 Slapen	18
5.7 Omgaan met zindelijkheid	18
5.8 Hygiëne	18
5.9 Festiviteiten	18
5.10 Uitstapjes	19
5.11 Ziekten	19
5.12 Pedagogische ondersteuning & vertrouwenspersoon	21
DEEL 3 DE RANDVOORWAARDEN	22
6.1 Het personeelsbeleid	22
6.2 Het plaatsingsbeleid	22
6.3 De groepsindeling	22
6.4 De inrichting van de groepsruimten	23
DEEL 4 BIJLAGEN	
7.1 Wenschema	24
7.2 Huisregels	24

DEEL 1 PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

1. Veiligheid

Een veilige en vertrouwde omgeving is de basis van waaruit een kind zich kan ontwikkelen. Het is dus belangrijk dat een kind zich thuis voelt bij de Kinderkeet. De Kinderkeet moet een plek zijn waar kinderen met plezier naar toe gaan en zijn en waar met elkaar plezier gemaakt wordt. Voorwaarden voor een vertrouwde omgeving begint bij een goede sfeer, structuur en duidelijkheid voor de kinderen en goed overleg tussen ouders en de pedagogisch medewerkers. Het kind moet weten waar het aan toe is. Dit bereiken we door een vaste dagindeling, maar ook door overzichtelijke ruimten en duidelijke regels.

1.1 Goede sfeer

Onze zeer trouwe en ervaren pedagogisch medewerkers weten hoe belangrijk een goede, ontspannen sfeer voor de kinderen is. Alleen als de sfeer goed voelt, kun je jezelf zijn. Kun je spelen, ontdekken en leren. Elke groep heeft drie vaste pedagogisch medewerkers waarvan er dagelijks twee aanwezig zijn. Zij kennen de kinderen goed en weten dus wat er nodig is om ervoor te zorgen dat kinderen zich op hun gemak (gaan) voelen. Zo zal het ene kind het heerlijk vinden om zijn verhaal te doen als iedereen aan tafel zit en hij of zij alle aandacht heeft, terwijl het andere kind veel liever een "onderonsje" heeft met één van de pedagogisch medewerkers.

Verder wordt die goede sfeer bereikt doordat pedagogisch medewerkers de rust bewaren, ook als de dingen niet helemaal gaan zoals gepland. Kinderen worden positief benaderd, positief gedrag wordt beloond terwijl minder gewenst gedrag genegeerd wordt. Er worden veel grapjes gemaakt en gelachen. We kijken vooral naar waar de kinderen zin in hebben of waar ze graag mee spelen om ze van daaruit uit te dagen tot nieuw spel en nieuwe ontwikkeling. Hun tijd op de Kinderkeet moet vooral een leuke tijd zijn.

1.2 Structuur en duidelijkheid

Kinderen worden geplaatst in een vaste groep. Hier brengen zij over het algemeen de dag door met hun eigen, vertrouwde pedagogisch medewerker. Soms wordt ervoor gekozen om met die vertrouwde PM-er in een andere groep te gaan spelen. Dit gebeurt alleen als het kind dit zelf ook leuk vindt. Ook de 3-jarigen worden alvast een beetje uit die vertrouwde groep weggelokt voor extra uitdagende activiteiten ter voorbereiding op school.

Op het kinderdagverblijf komt het kind terecht in een heel andere situatie dan thuis. Het komt in een

omgeving waar het te maken krijgt met leeftijdgenootjes, met meerdere volwassenen en met andere speel- en ontwikkelingsmogelijkheden. Er zullen op het kinderdagverblijf andere regels gelden dan thuis. Ook zijn er andere gewoontes en gebruiken. Het hoeft op het kinderdagverblijf niet allemaal precies zo te gaan als thuis en andersom. Onze ervaring is dat kinderen heel goed in staat zijn onderscheid te maken tussen thuis en het kinderdagverblijf, als maar duidelijk wordt gemaakt wat er anders is en waarom. Hiervoor is het van belang dat er een goede afstemming is tussen thuis en het kinderdagverblijf. Om te bereiken dat ouders en pedagogisch medewerkers begrip hebben voor en duidelijkheid over elkaars situatie, zijn er een aantal vaste momenten waarop er overleg is tussen ouders en pedagogisch medewerkers. Dit begint met het kennismakingsgesprek en de wenweek en gaat vervolgens over in de dagelijkse breng- en haalgesprekjes waarin over en weer verteld kan worden hoe het thuis en op De Kinderkeet gegaan is.

De kinderen mogen altijd hun vertrouwde knuffel, speen of iets dergelijks van thuis meenemen. Na het afscheid nemen worden deze, als het kind eraan toe is, in bed of in het mandje van het kind gelegd om kwijtraken te voorkomen. Alleen bij het slapen of als het als troost nodig is, wordt deze knuffel of speen te voorschijn gehaald.

1.3 Overzichtelijke ruimten

Natuurlijk moet het gebouw en de inrichting voldoen aan een aantal eisen zodat het kind zich hier thuis, maar ook vrij kan voelen. De vloeren en muren zijn in rustige kleuren gehouden en worden regelmatig versierd met kleurige posters, maar vooral met het knutselwerk van de kinderen. Het houten meubilair heeft een warme uitstraling. Elke groep heeft een aparte slaapruijnte voor rust tijdens het slapen. In elke groepsruimte en centrale hal staat een box, zodat de kleine baby een veilige en rustige plek heeft. Voor diezelfde baby is er ook in al deze ruimten een ligplekje op de grond, voor de ontdekkingstocht en het contact met de andere kinderen. Verder is elke ruimte ingedeeld met speelhoeken. Er zijn plekken waar je met elkaar speelt, maar ook plekken waar je alleen kunt spelen of je terug kunt trekken. Het speelgoed wordt met zorg gekozen en uitnodigend uitgesteld zodat dit de kinderen uitdaagt tot spelen, maar omdat kiezen voor kinderen van deze leeftijd vaak nog moeilijk is, wordt de hoeveelheid speelgoed gedoseerd aangeboden. Niet alles wat er is staat uitgesteld.

1.4 Normen en waarden

In onze doelstelling zoals geformuleerd in de inleiding, maar ook in andere onderdelen van dit plan komen heel wat normen en waarden voorbij:

- Waarderen en respecteren van jezelf en van anderen
- Sociaal zijn
- Eerlijk zijn
- Zorgvuldig omgaan met spullen
- Respect voor privacy enz.

De meeste van deze normen en waarden worden spelenderwijs aan de kinderen meegegeven.

Ook door het geven van het goede voorbeeld leren kinderen veel. Toch moeten wij soms grenzen stellen aan wat kinderen mogen en blijft corrigeren nodig. Deze grenzen moeten duidelijk zijn voor de kinderen en worden aan hen uitgelegd.

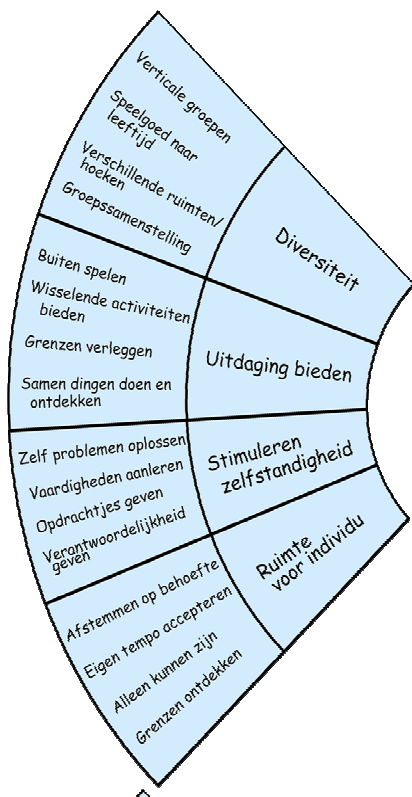
Wanneer dingen gevaar op leveren voor kinderen zal de boodschap kort en duidelijk zijn: Dit mag niet. In minder gevaarlijke situatie zal de pedagogisch medewerker het kind vanuit zichzelf toespreken: Ik wil niet dat jij dit doet, want.../ Ik vind.... Verder zullen kinderen gestuurd worden door het belonen van gewenst gedrag en het negeren van ongewenst gedrag: Liever tegen het kind dat lekker zit te eten

zeggen "wat zit jij goed te eten!" in de hoop dat de buurman ook zijn vork weer ter hand neemt, dan deze buurman confronteren met zijn niet-eten.

Bij onenigheid tussen de kinderen worden de kinderen gestimuleerd dit zelf op te lossen voordat de pedagogisch medewerkers ingrijpt. Natuurlijk houdt zij in de gaten of haar hulp hierbij geboden is. De pedagogisch medewerkers kent haar kinderen en weet wie ze hierin moet stimuleren of juist af moet remmen.

Gedrag dat gevaar/pijn oplevert voor het kind zelf of voor anderen wordt door de pedagogisch medewerkers niet geaccepteerd. Net als herhaaldelijk niet luisteren, dingen kapot maken, en ander storend gedrag. De pedagogisch medewerker zal het kind duidelijk maken dat dit niet mag en waarom dit niet mag. Ook hier weer door middel van de ik-boodschap. Wordt dit gedrag herhaaldelijk vertoond door hetzelfde kind, dan kan het kind door de pedagogisch medewerker even (niet langer dan 3-4 minuten) buiten de activiteit geplaatst worden. Dit kan variëren van even niet mee mogen doen tot apart op een stoeltje of even bij de pedagogisch medewerker komen. We hopen het kind hiermee te leren dat dit gedrag echt niet getolereerd wordt.

2 De ruimte

Kinderen hebben ruimte nodig om zich van daaruit te kunnen ontwikkelen. Met veel verschillende kinderen in één groep moet er ruimte zijn voor diversiteit, maar ook voor elk individueel kind en zijn of haar eigen interesses, eigen tempo en eigen grenzen. Omdat we kinderen graag dingen zelf laten ontdekken en zelf laten doen, moet er ruimte zijn voor zelfstandigheid, maar ook uitdaging geboden worden.

2.1 Diversiteit

Om al die verschillende kinderen met hun verschillende talenten, temperamenten en karakters voldoende veiligheid én uitdaging te bieden, moet er ruimte zijn voor diversiteit. In alle groepen zitten jongens en meisjes van verschillende leeftijden met een verschillende achtergrond en/of geloof bij elkaar in de groep. Zo komen kinderen veel verschillende leeftijdsgenootjes, maar ook jongere of juist oudere kinderen tegen om mee te spelen en van te leren. Zo zal er altijd iemand van je eigen leeftijd zijn om mee te spelen, maar ook jongere kinderen om voor te zorgen en voor op te passen en oudere kinderen om tegenop te kijken en zich door uit te laten dagen. In alle groepen wordt het gestimuleerd dat grotere kinderen de kleinere helpen, maar ook dat de groten soms voorzichtig moeten doen voor de kleintjes of een kleintjes even in de box moet als het prachtige bouwwerk van de peuters in gevaar komt.

Zoals eerder vermeld is elke ruimte ingedeeld met speelhoeken, zodat er voor elk kind wel een plek is waar hij of zij graag speelt. Als je zin hebt om te bouwen of te koken, graag met auto's speelt of liever een boekje leest, het kan allemaal. Natuurlijk is er voor elke leeftijdsgroep passend speelgoed en dat wordt zo neergezet dat de betreffende leeftijdsgroep daar zelf uit kan kiezen. Zo staan de moeilijke puzzels in een kast achter een deurtje zodat de peuters deze wel, maar de baby's deze niet kunnen pakken. Het echte babyspeelgoed staat in of bij de box zodat niet steeds de peuters hier mee rondlopen (al mag dat natuurlijk best een keertje als een kind dat leuk vindt!).

2.2 Ruimte voor individu

Elk kind is bijzonder. Dat weten we, dat maakt ons werk zo leuk en daar houden we dus rekening mee. Natuurlijk is de groep, het samen zijn en samen spelen belangrijk, maar er blijft altijd oog voor het individuele kind. Niemand is overal goed in, maar iedereen is wel érgens goed in. Doordat er altijd minimaal één vaste pedagogisch medewerker van de groep aanwezig is, is er altijd iemand die de kinderen goed kent en andersom. Die vaste pedagogisch medewerker gaat bij elk kind op zoek naar dit talent en zal het kind van daaruit stimuleren nieuwe uitdagingen aan te gaan. Zij weten wie de "snelle" zijn die meteen hun antwoord op een vraag klaar hebben. Maar letten er ook op wie er nog meer iets wil zeggen en geven die ook een kans. Er zijn kinderen die meteen de poppenhoek of de bouwhoek in duiken, maar ook kinderen die eerst even rondkijken en dan pas hun keuze maken. De pedagogisch medewerker helpt dit kind als dat nodig is bij het maken van die keuze en zorgt ervoor dat er ook plaats is of komt voor dit kind bij de gekozen activiteit.

Ook zal tijdens het spel altijd in de gaten gehouden worden of het voor alle kinderen die mee doen ook leuk is. Kinderen die het spel niet als leuk ervaren zullen gestimuleerd worden zelf hun grens aan te geven. Als een paar kinderen tijger spelen in de hal en andere kinderen luid brullend achterna zitten, dan vragen we de tijgers dat alleen te doen bij kinderen die dit leuk vinden. Als duidelijk te zien is dat een kind dit niet leuk vindt, maar dit zelf niet aangeeft, dan gaan we samen naar de tijger en vertellen hem dit.

Kinderen worden nooit geholpen door dingen uit handen te nemen, maar altijd door het geven van tips of door het samen te proberen. Zo leren kinderen dat ze dingen wél kunnen.

Natuurlijk leert elk kind in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier en dat vinden we prima! Vaak zien we dat als een kind heel snel is, bijvoorbeeld met lopen dat dan de taalontwikkeling juist wat langzamer gaat of net andersom. Dat lopen (en vervolgens rennen, klimmen, springen) gaat dan vanzelf, bij het praten is misschien wat meer aandacht en uitdaging nodig en die komt er dan.

Door dit spelen en proberen leren kinderen ook hun grenzen kennen. Ook dit verschilt per kind. Het ene kind zal snel roepen (of denken) "dat kan ik niet" terwijl een ander kind eindeloos blijft proberen en er zo achter komen dat iets echt nog niet lukt. Pedagogisch medewerkers zullen het ene kind stimuleren nieuwe dingen te proberen en het andere kind tegen zichzelf beschermen door het een niveau lager aan te bieden zodat het wél lukt.

2.3 Stimuleren zelfstandigheid

In alle groepen wordt veel aandacht besteed aan de zelfstandigheid en het zelfvertrouwen van de kinderen. De kinderen hebben er vaak veel plezier in om zelf iets te kunnen en wij vinden dit belangrijk. Dit begint al bij de baby's en wordt afhankelijk van het niveau van het kind steeds verder uitgebreid. Bijv. bij het aankleden: de baby wordt gestimuleerd om zelf de armen in de mouwen te steken. Op de peuterleeftijd wordt dit uitgebouwd naar zichzelf aan- en uit kleden. Doordat de verschoningsruimte direct aan de groepsruimte zit, kunnen kinderen zelfstandig naar het toilet en naar de kraan terwijl de pedagogisch medewerker toch een oogje in het zeil houdt.

Tijdens het eten laten we het kind zelfstandig eten en drinken. Bij tandjes poetsen mogen ze dit eerst zelf doen en wij poetsen na. Ook het opruimen van het speelgoed wordt met zijn allen spelenderwijs gedaan waarbij de pedagogisch medewerker de kinderen tot helpen aanspoort door het geven van kleine opdrachten.

Om praktische redenen is het niet altijd mogelijk om kinderen voldoende tijd te geven om zich b.v. in hun eigen tempo aan te kleden. Er zijn kinderen die alles 'zelf willen doen' maar het is niet altijd mogelijk én wenselijk om daar bijv. een uur mee bezig te zijn. Met tips en trucs wordt het kind dan op weg geholpen.

Zelfstandigheid speelt ook een rol in het contact met anderen. Als een kind bijv. iets van een ander kind wil, stimuleren we het om dat zelf te vragen, in plaats van naar de pedagogisch medewerker toe te komen.

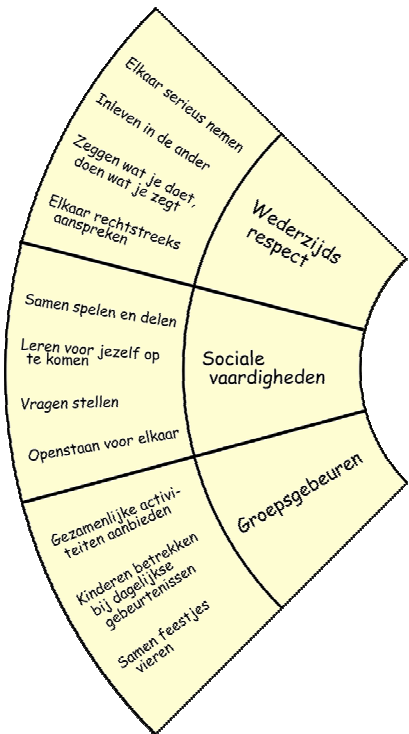
Dit zelfstandig dingen proberen en laten slagen, ontdekken waar je goed in bent, geeft het kind zelfvertrouwen. De pedagogisch medewerker laat het kind zoveel mogelijk vrij in dit proberen en ontdekken. Zij stimuleert dit door het geven van tips. Zo leert het kind zijn persoonlijke kwaliteiten kennen en ontwikkelen. Wanneer deze ontdekkingsreis ten koste gaat van de veiligheid of wanneer de ontwikkeling van het kind zelf of van andere kinderen in gevaar komt, zal de pedagogisch medewerker ook de grens aangeven. Zij zal het kind uitleggen waarom zij dit niet wil en biedt het kind vervolgens, indien mogelijk, een alternatief aan.

2.4 Uitdaging bieden

Behalve dat we de kinderen zelf dingen laten doen en ontdekken, zullen we de kinderen ook uitdagen om nieuwe stappen te zetten. Afhankelijk van waar het kind aan toe is wordt er door de pedagogisch medewerker steeds iets nieuws aangeboden. Bij een baby kunnen we het speelgoed zo neerleggen dat het kind zich moet omdraaien of kruipen om het te pakken. Als het kind net begint te lopen is het een grote uitdaging om onder aanmoediging van de ene pedagogisch medewerker naar de ander te lopen. In de groepsruimten vindt je vrijwel al het materiaal op kindhoogte, zodat kinderen zelf kunnen kiezen en pakken. Zo kan het kind op ontdekkingstocht gaan om uit te vinden waar het plezier in heeft of waar het goed in is.

Meestal gaan kinderen uit zichzelf op zoek naar nieuwe uitdagingen, maar soms is een zetje in de goede richting nodig. Wanneer we zeker weten dat een kind toe is aan een stapje erbij, dan geven we dat zetje, omdat we weten dat ze het kunnen en ze enorm trots zullen zijn op dit nieuwe resultaat, zoals bijv. het maken van een moeilijke puzzel of het zelf aantrekken van schoenen.

3 Erbij horen

Het leven op het kinderdagverblijf is, anders als thuis, leven in een groep. Binnen die groep is de omgang met elkaar heel belangrijk. Door de groep leren kinderen sociale vaardigheden en elkaar respecteren. Zij leren ook dat het groepsgebeuren belangrijk, maar vooral ook leuk is.

3.1 Wederzijds respect

De kinderen worden serieus genomen en geaccepteerd zoals ze zijn. Zo wordt een kind met verdriet getroost, ook als er in de ogen van de pedagogisch medewerker niet zoveel aan de hand is, en worden kinderen vrij gelaten of ze mee willen doen aan een bepaalde activiteit. Geeft een kind bijvoorbeeld aan alleen te willen spelen dan wordt daar ruimte voor gecreëerd. Samen spelen vinden we belangrijk, maar er moet ook ruimte zijn om iets alleen te doen.

We leren de kinderen ook dat ze rekening moeten houden met de andere kinderen. In het algemeen zie je dat de oudere kinderen vaak zeer zorgzaam zijn voor de jongeren. Zo komen oudere peuters te hulp als het de kleintjes bijv. nog niet lukt om zelf de jas te pakken. En als een paar kinderen lekker aan het bouwen zijn en hun spel dreigt te worden verstoord door het voetbalspel van andere kinderen, dan wordt er samen met de kinderen naar een oplossing gezocht.

3.2 Sociale vaardigheden

Het aanleren van sociale vaardigheden gaat eigenlijk bijna vanzelf in de groep: we doen een spelletje en iedereen die wil mag meedoen, we gaan pas van tafel als iedereen klaar is met eten en als iemand iets wil vertellen, dan ben je zelf even stil. De kinderen leren dit vooral van elkaar. Ze leren ook dat ze soms even moeten wachten tot een ander kind klaar is met een bepaald speeltje of dat je er misschien samen of om de beurt mee kan doen! Zo leren de kinderen dat ze niet alleen aan zichzelf maar ook aan anderen moeten denken. En dat elkaar helpen leuk is én dat dit positieve aandacht oplevert van het geholpen kind, maar ook van de pedagogisch medewerker.

3.3 Groepsgebeuren

Het groepsgebeuren is een belangrijk onderdeel van het leven op De Kinderkeet. Van jongs af aan worden alle kinderen hierbij betrokken. Natuurlijk zijn de baby's nog vooral individueel bezig. Toch beleven zij al plezier aan de andere kinderen door naar ze te kijken, te luisteren en elkaar aan te raken. Daarom zitten de baby's (als ze niet slapen) er van kleins af aan bij tijdens eetmomenten en andere activiteiten.

Tijdens verschonen, voeden en als de grote kinderen in bed liggen, zijn de momenten dat de kleine baby's extra individuele aandacht krijgen, door met ze te knuffelen, te praten en spelletjes te doen. Bij de grotere kinderen wordt het groepsgebeuren belangrijker. De kinderen zijn meer gericht op het met elkaar samenzijn in de groep. De pedagogisch medewerker stimuleert het samen spelen, liedjes zingen, boekjes lezen, spelletjes doen en knutselen.

Kinderen ontwikkelen ook vriendschappen met elkaar. Ze herkennen hun groepsgenoten en bij binnenkomst zijn de kinderen blij elkaar te zien. Er wordt door de grotere kinderen bewust gekozen naast wie ze aan tafel zitten of met wie ze iets willen doen. Door de pedagogisch medewerker wordt natuurlijk in de gaten gehouden dat er geen kinderen buiten de groep komen te staan.

Door dit samen leven, samen spelen, dingen delen, elkaar helpen en van elkaar leren, leert het kind zijn sociale kwaliteiten kennen en te ontwikkelen.

4 Ontwikkeling

Kinderen van 0 tot 4 zijn natuurlijk volop in ontwikkeling. Elke dag leren zij dingen bij. Op de Kinderkeet zorgen we ervoor dat het kind zich ook volop kán ontwikkelen. Op alle ontwikkelingsgebieden, sociaal, emotioneel, verstandelijk, motorisch en creatief, wordt er uitdaging geboden en op kinderen gelet door te observeren. Twee keer per jaar wordt dit van alle kinderen vastgelegd in het observatiesysteem Kijk!

4.1 Motorische vaardigheden

De motorische ontwikkeling kunnen we splitsen in de ontwikkeling van de grove motoriek (bijv. leren omdraaien, zitten en lopen) en de fijne motoriek (puzzelen, tekenen enz.) De motorische ontwikkeling gaat heel snel bij jonge kinderen. Een pasgeboren baby is totaal afhankelijk van anderen, maar binnen 4 jaar heeft het kind een grote mate van zelfstandigheid ontwikkeld. Ieder kind doet dat in zijn eigen tempo, de één is daar actiever in dan de ander. Het wordt geaccepteerd dat het ene kind met veel enthousiasme aan een nieuwe vaardigheid begint en de ander daar een langere periode van steeds proberen voor nodig heeft of die behoefte nog niet heeft.

Bij allerlei activiteiten worden de fijne en grove motoriek geoefend. De fijne motoriek wordt geoefend bij b.v. het knutselen, verven, puzzelen en/of spelen met constructiemateriaal, aan- en uitkleden en eten en drinken. De grove motoriek wordt geoefend bij het rennen, fietsen, klimmen enz. Hiervoor hebben we de grote speelhal en enorme buitenspeelplaats met diverse speeltoestellen en zandbakken waar kinderen dit prima kunnen oefenen.

We beïnvloeden de motorische ontwikkeling positief door enthousiast te reageren als een kind iets nieuws doet en kinderen aan te moedigen nieuwe dingen uit te proberen. Ook moedigen we kinderen aan om zelf hun motorische problemen op te lossen. In eerste instantie bieden wij hulp met woorden, daarna geven wij daadwerkelijke hulp door het samen te doen. Staat een kind op het klimrek buiten en geeft het aan dat het er af wil, dan tillen we het kind er niet af maar proberen d.m.v. aanwijzingen hulp te bieden zodat het kind leert te vertrouwen op zijn eigen vaardigheden. Zo mogen peuters in het bijzijn van de pedagogisch medewerkers zelf in en uit hun stapelbed klimmen.

4.2 De verstandelijke ontwikkeling

Bij baby's begint de verstandelijke ontwikkeling met het vasthouden, proeven, kijken naar en bewegen van voorwerpen. Hierdoor leren de kinderen deze voorwerpen kennen en herkennen om vervolgens te leren combineren en het ontdekken van oorzaak en gevolg. Zo verandert het spelmateriaal van een rammelaar in een activity-center, vormenstoof of kiekeboe-spel. Naarmate het kind zich beter kan voortbewegen, gaat het steeds meer de wereld om zich heen verkennen. Afhankelijk van waar het kind aan toe is wordt er door de pedagogisch medewerker steeds iets nieuws aangeboden. Ook krijgt het kind tijd en ruimte om zelf op ontdekkingstocht te gaan. Om zo zelf uit te vinden waar het plezier in heeft of waar het goed in is.

Bij dit herkennen en verkennen hoort ook het onderscheid maken tussen bekenden en onbekenden, de eenkennigheidsfase. De kinderen krijgen moeite met afscheid nemen, hechten zich aan een vaste pedagogisch medewerker en moeten van minder bekenden niet veel hebben. Deze vaste pedagogisch medewerker zal vanuit de vertrouwde relatie het kind leren de andere volwassenen te accepteren

Ontwikkelingsmateriaal staat bij elkaar in een aparte kast waar de grotere kinderen zelf bij kunnen. Van de kinderen wordt verwacht dat ze met dit speelgoed aan tafel gaan zitten. Zo hebben zij een rustige, overzichtelijke plek om te werken en worden zij niet gestoord door activiteiten van andere kinderen. Wat de kinderen uit de kast pakken, moeten ze ook afmaken. Ze kunnen daarbij om hulp vragen bij een pedagogisch medewerker of bij één van de andere kinderen. De pedagogisch medewerker neemt het daarbij niet uit handen, maar helpt het kind het zelf te doen of om het samen nog eens te proberen. De kinderen worden niet verplicht tot dit soort activiteiten, maar er wordt wel geprobeerd het kind te stimuleren om mee te doen

In alle groepen wordt met thema's gewerkt om zo dieper op een bepaald onderwerp in te gaan. Afhankelijk van het thema wordt d.m.v. gerichte handarbeidactiviteiten, maar ook d.m.v. spelletjes, verhalen en buitenactiviteiten het een en ander geleerd over een onderwerp.

Een belangrijk onderdeel van de verstandelijke ontwikkeling is de taalontwikkeling.

De kleinste baby's reageren al op het praten van de pedagogisch medewerkers door zelf ook geluidjes te maken. Naast het reageren op deze geluidjes wordt de taalontwikkeling ook gestimuleerd door het zingen van liedjes, het lezen van boekjes en het benoemen wat we doen (bijv. bij het verschonen). Zo leert het kind z'n eerste woordjes, gaat begrijpen wat anderen zeggen en gaat uiteindelijk zelf praten. Bij de wat oudere kinderen komen daar de groepsgesprekken bij. Het kind wordt gestimuleerd tot praten door iets te vertellen en/of de vragen van de pedagogisch medewerker te beantwoorden. Deze vragen worden natuurlijk steeds moeilijker. 'Was je naar de dierentuin?' wordt 'Waar was je naar toe?' en 'Heb je een nieuw T-Shirt?' wordt gevolgd door 'Wat staat er op?' en 'Wat voor kleur is het?' De pedagogisch medewerker blijft zo alert op de ontwikkeling van de kinderen.

Door de vaste dagindeling leert het kind het verloop van de dag kennen: na eten komt tanden poetsen en daarna slapen enz. In de dagindeling zitten steeds weer vaste momenten waarop er tijd en aandacht is voor de verstandelijke ontwikkeling. Tijdens het aan tafel zitten is er tijd voor de groepsgesprekken en tijdens het eten worden de kinderen gestimuleerd na te denken bij allerlei vragen, zoals wil je soep, wil je nog brood, wil je een hele/halve boterham, wat wil je erop enz.

4.3 De emotionele ontwikkeling

We vinden het belangrijk dat de kinderen de gelegenheid krijgen om hun gevoelens zoals boosheid, angst, verdriet en vreugde te uiten. De pedagogisch medewerker zorgt dat zij er is voor het kind, dat er ruimte en tijd is om te luisteren naar deze emoties. We nemen de gevoelens van de kinderen serieus; bij vallen niet ontkennen dat het pijn doet door te zeggen "je bent al zo'n grote jongen". Huilen mag en dan wordt je even getroost. We proberen het gevoel van het kind onder woorden te brengen. (Je vindt het niet leuk hè, dat papa nu weggaat). Het is belangrijk dat de pedagogisch medewerker luistert, begrip toont, maar ook duidelijke grenzen biedt in de groep. Het kind moet zichzelf kunnen zijn, maar we leren het kind ook wat wel en niet kan (je mag boos zijn, maar je mag niet slaan). We zijn ons ervan bewust dat je het verdriet van het kind ontkent door het kind af te leiden of iets anders aan te bieden, toch blijkt dit soms, als troosten niet helpt of als het kind dit afwijst, nodig om het kind over zijn verdriet heen te helpen.

Baby's uiten hun gevoelens doorgaans door te huilen. De pedagogisch medewerker zal de oorzaak hiervan opsporen en indien mogelijk wegnemen. Is er geen aanwijsbare reden voor het huilen gevonden, dan zal er gekeken worden naar een oplossing waar het kind zich het prettigst bij voelt. In zo'n situatie probeert de pedagogisch medewerker het kind gerust te stellen door op een rustige toon tegen het kind te praten en te benoemen wat zij doet.

Wij zien ook dat kinderen onderling goed in staat zijn elkaar te troosten of over angsten heen te helpen. Kinderen die bang zijn iets nieuws te proberen worden vaak door kinderen die wel durven over een drempel heen geholpen. Blijven er voor een bepaalde activiteit, speelgoed o.i.d. angstgevoelens bestaan bij een kind dan zal de pedagogisch medewerker naar eigen inzicht handelen. Bepaald speelgoed kan bijv. een tijdje van de groep als een kind daar echt bang voor is. Soms zal een

pedagogisch medewerker ervoor kiezen een kind stap voor stap te laten wennen door extra aandacht en uitleg.

Wij vinden het belangrijk dat de pedagogisch medewerkers tot op zekere hoogte ook haar emoties kan uiten. Kinderen mogen, binnen grenzen, weten dat de pedagogisch medewerker zich niet lekker voelt of boos is. Dit laatste uit zich in de gezichtsuitdrukking, toon van de stem en door het, samen met het waardoor, te benoemen.

4.4 De creatieve ontwikkeling

Wij stimuleren de creatieve ontwikkeling van de kinderen door ze allerlei verschillende materialen en activiteiten aan te bieden en ze te laten ontdekken wat je daarmee kan doen.

Onder creativiteit verstaan we niet alleen het doen van allerlei handarbeidactiviteiten maar ook het doen van kringspelletjes, spelletjes aan tafel, het maken van- en luisteren naar muziek en bezig zijn met fantasiespel. Bij de handarbeidactiviteiten gaat het er vooral om dat de kinderen vol enthousiasme met het aangeboden materiaal aan de slag gaan. Het uiteindelijke resultaat is dan altijd mooi en verdient de nodige complimenten. Dit soort activiteiten worden meestal met kleine groepjes of zelfs individueel gedaan. Een enkele keer wordt er iets met de hele groep tegelijk gedaan.

Het is leuk om te zien hoe de kinderen de verschillende eigenschappen van materialen ontdekken. Zo zullen de kleintjes plaksel nog niet ervaren als iets waarmee je kan plakken, maar als iets waarmee je lekker kunt smeren en kliederen. Naarmate de kinderen wat ouder worden leggen we er meer de nadruk op dat het de bedoeling is om ermee te plakken.

Natuurlijk beginnen niet alle kinderen met evenveel enthousiasme aan zo'n activiteit. Sommige kinderen moeten even over een drempel geholpen worden voor ze het echt leuk gaan vinden. Kinderen die echt niet willen worden niet verplicht om mee te doen al proberen we kinderen wel te stimuleren het eens te proberen. Vaak, als ze eenmaal bezig zijn, vinden ze het wel heel leuk.

Bij alle groepen wordt er met thema's gewerkt zoals de jaargetijden, Sinterklaas, Kerst, zomerfeest enz. Dit biedt veel leuke aanknopingspunten om met de genoemde vormen bezig te zijn.

DEEL 2   WERKPLAN

5.1   Wennen

Een plaats in de Kinderkeet begint met een wenweek. Deze wenweek is ingesteld om een basis te leggen tussen ouder, kind en pedagogisch medewerkers. Om dit te bewerkstelligen is het bijgevoegde schema opgesteld. In principe wennen kinderen in 5 dagen. Voor kinderen tot 6 maanden wordt het schema aangepast tot 3 wendagen. Dit geldt ook voor kinderen die van een ander kinderdagverblijf komen. Zij zijn immers al gewend aan een dergelijke situatie.

De eerste dag naar de Kinderkeet is altijd samen met de ouder. Via het overdrachtschrift van de pedagogisch medewerkers is bekend gemaakt welk kind voor welke groep komt wennen zodat alle aanwezige pedagogisch medewerkers hiervan op de hoogte zijn. Door de PM-er van de groep worden zij ontvangen en wegwijs gemaakt met kapstok, mandje, bedje enz. De eerste dag begint altijd in de groep. Later in de wenweek zal pas kennis gemaakt worden met de toch vaak drukke en voor het kind minder overzichtelijke hal.

Tijdens de eerste weken besteed de pedagogisch medewerkers extra aandacht aan het kind. Met de regels van aan tafel zitten, wachten op de beurt en meedoen met het dagprogramma wordt soepel omgegaan. Voor zover het kind mee wil doen doet het mee aan het programma van die dag, wil het liever eerst kijken dan is dat ook prima. Als het kind zich eenmaal thuis voelt op de Kinderkeet zal het vanzelf meedoen met al deze dingen.

Wanneer het wennen niet soepel verloopt, zal er naar een oplossing worden gezocht. Dit gebeurt altijd in overleg met de ouders en zal per kind verschillen.

5.2   Dagindeling

Een vaste dagindeling biedt de kinderen structuur en houvast. Zij raken vertrouwd met de steeds weer terugkerende vaste momenten, waardoor de Kinderkeet een veilige en vertrouwde omgeving voor hen wordt.

De Kinderkeet is open van 7.00 tot 18.00 uur. De eerste en laatste uren van de dag zijn de groepen bij elkaar in de hal. Dit is allereerst om roostertechnische redenen, maar heeft de leuke bijkomstigheid dat er hierdoor contact ontstaat tussen ouders, kinderen en pedagogisch medewerkers van de verschillende groepen. De pedagogisch medewerkers kennen hierdoor alle kinderen en de kinderen kennen alle pedagogisch medewerkers.

Uiterlijk om 9.00 uur gaan alle kinderen vanuit de hal naar hun eigen groepsruimte. Vanaf 16.30 uur kunnen groepen weer gebruik maken van de hal.

Er zijn vaste breng- en haaltijden. Brengen moet vóór 9.30 uur en halen mag vanaf 16.00 uur. Dit is om de rust in de groep zo min mogelijk te verstoren.

Er zijn vaste momenten op de dag waarbij pedagogisch medewerkers en kinderen gezamenlijk aan tafel zitten om o.a. te eten, te drinken, te zingen, voor te lezen en te praten.

Het eerste vaste moment op de dag is rond 9.00 uur. Dan gaan de kinderen naar de groep, ze worden verschoond en gaan aan tafel voor fruit en wat drinken. Er worden liedjes gezongen, zomaar wat

gepraat of een kind vertelt wat hij heeft meegemaakt. Hierna is er tijd voor een activiteit of gaan de kinderen vrij spelen.

Om ± 12.00 uur is er weer zo'n vast moment: we gaan brood eten. Na het eten worden bij de kinderen die tanden hebben tanden gepoetst en gaan de meeste kinderen een middagslaapje doen. Met degenen die daar geen behoefte meer aan hebben gaan we wat rustigs doen (een spelletje, voorlezen o.i.d.). Om ± 15.15 uur zitten we weer met elkaar aan tafel om iets te drinken en te eten. Steeds voorafgaand aan het aan tafel gaan is het plastijd. De baby's worden verschoond, sommige gaan even op het potje. De grotere kinderen gaan naar de wc. Tijdens de gezamenlijke opvang in de hal is er een extra verschoningsronde om ± 8.30 en ± 16.30 uur.

5.3 Spelen buiten de eigen groepsruimte

Elk kind heeft op De Kinderkeet zijn eigen vaste groep met eigen pedagogische medewerkers. Naast die eigen groepsruimten beschikt De Kinderkeet over een heerlijke tuin en hebben we in beide gebouwen een grote speelhal. De tuin en hal worden dagelijks gebruikt. We streven ernaar dagelijks met de kinderen naar buiten te gaan. Soms, bij minder mooi weer, is het niet mogelijk om alle kinderen mee naar buiten te nemen. Als het voor de kleintjes te koud of te nat is, dan kan het gebeuren dat de grote kinderen samen met de grote kinderen van andere groepen naar buiten gaan en de kleintjes binnen blijven.

Ook de hal wordt dagelijks gebruikt. In deze ruimte zijn, net als in de groepen, speelhoeken gemaakt voor bouwen, lezen, rijdend materiaal, poppen, verkleden en natuurlijk een veilige plek voor de kleintjes. Daarnaast leent de ruimte zich met name voor motorisch spel. Er kan gefietst worden of gegleden. Er staan grote kussens om mee te bouwen of op te klimmen. En als alles aan de kant gaat is er een prachtige ruimte om bijvoorbeeld te gymmen, te dansen of te (voet)ballen.

Tot 9.00 uur en na 16.30 uur vindt in deze ruimte de gezamenlijke opvang plaats. Tussen 9.00 en 16.30 uur is de speelhal vrij voor de groep die hier gebruik van wil maken. Soms wordt er met een hele groep gegymd, maar soms voetballen er twee kinderen omdat het buiten te nat is en ze voor dit spel in de groep te weinig ruimte hebben waardoor ze de andere kinderen zouden storen. Ook voor een mooie lange treinbaan, heel hoge blokkentoren, een hut of een tent is de speelhal zeer geschikt. Groepjes kinderen kunnen zo de ruimte krijgen die ze nodig hebben, maar ook ongestoord spelen. Dat lukt in een groep met 12 kinderen niet altijd met elk spel.

Ook de speciale 3+-activiteiten spelen zich buiten de eigen groep van het kind af. Een vaste pedagogisch medewerker haalt wekelijks de 3-jarigen voor een uurtje op uit de groep om met hen speciale activiteiten voor 'grote kinderen' te doen. Dit gebeurt in kleine groepjes van 2 tot 4 kinderen uit alle groepen van beide kinderdagverblijven. Dit doen we om ook de 3-jarigen voldoende uitdaging te bieden op de Kinderkeet en hen alvast een beetje voor te bereiden op school. Dit uurtje begint meestal met het voorlezen van een verhaal. Vervolgens wordt er een spelletje gedaan en/of geknutseld. Bij deze activiteit staat altijd een speciaal ontwikkelingsgebied centraal. Het herkennen van kleuren, vormen en letters komt bijvoorbeeld aan de orde, maar ook het stimuleren van de fijne motoriek door bijvoorbeeld een prikwerkje. Het gaat hier altijd om activiteiten waar in de eigen groepen geen ruimte voor is door het aantal kinderen of doordat het gevaar oplevert voor de kleine kinderen in de groep (kleine kraaltjes, prikpen e.d.). De kinderen genieten erg van deze extra aandacht en van de leuke, 'moeilijke' activiteiten die zij dan doen. Vol trots laten zij op hun groep zien wat zij gemaakt hebben.

5.4 Eten

Het eten wordt gezien als een sociaal groepsgebeuren. Het gaat niet alleen om het eten maar ook om het contact met elkaar. Het is een gezellig rustpunt op de dag waarbij aandacht wordt besteed aan eenvoudige tafelmanieren en de ontwikkeling wordt gestimuleerd. Hierbij zijn de volgende regels opgesteld:

- eerste boterham met hartig beleg
- eten met een vorkje
- aan tafel blijven tot iedereen klaar is
- kiezen van beleg, (karne)melk, hele of halve boterhammen
- eerst even proeven voordat je roept dat je iets niet lust

Dit alles natuurlijk afhankelijk van de leeftijd, ontwikkelingsfase, karakter en eetgewoonte van het kind.

Het eten en drinken wordt niet aan de kinderen opgedrongen; eten hoort iets leuks te blijven. Al proberen we kinderen wel te stimuleren hun bord en beker leeg te maken. Hierbij staat het prijzen van positief en het negeren van negatief gedrag voorop. We streven ernaar kinderen vanaf ongeveer 9 maanden uit een tuitbeker te laten drinken en bij de 2^e verjaardag willen we graag dat dit een gewone beker is. Ten aanzien van het eten wordt er rekening gehouden met diëten, allergieën, geloofsovertuigingen en met wat kinderen echt niet lusten.

5.5 Activiteiten

Tussen het ochtend-drinken en de lunch is er tijd voor een activiteit. Zo'n activiteit is behalve een leuke bezigheid ook een manier om de verschillende ontwikkelingsgebieden te stimuleren. Ook de sociale vaardigheden komen hier vaak bij te pas. Onder een activiteit verstaan wij al het spel waarbij de pedagogisch medewerker een actieve rol speelt. Zo kan het zijn dat de PM-er zelf actief meespeelt (bijv. bij een kringspeltje). Of dat zij de kinderen even op weg helpt en dan afstand neemt (ze maken samen een lange rails, de kinderen spelen daarna met de trein). Of de kinderen beginnen zelf en de PM-er helpt daar waar dat nodig is (bijv. bij puzzelen). Daarnaast zijn er nog de "grotere" activiteiten, die voorbereiding van de PM-er vragen. In zo'n geval hebben de PM-ers van tevoren bedacht wat zij willen gaan doen en bieden dat de kinderen aan. Dit gebeurt altijd onder het motto: als je het leuk vindt mag je meedoen. Kinderen die niet willen hoeven dus niet. Ook wordt er geluisterd naar eigen ideeën van kinderen. Bij vingerverven mogen de kinderen die dat vies vinden een kwast gebruiken of kleuren in plaats van verven. Willen ze liever plakken, dan kan dat ook, maar dan zal met het kind de afspraak gemaakt worden dat het mag, maar bijvoorbeeld als het verven klaar is. Over het algemeen worden dit soort activiteiten gedaan in kleine groepjes, de andere kinderen spelen er omheen of kijken wat er aan tafel gebeurt. Soms is het praktischer om wél met alle kinderen tegelijk aan de slag te gaan. Kinderen die om de tafel heen spelen leiden de andere kinderen af en kinderen die graag ook willen verven vinden het moeilijk te wachten op hun beurt. Het is dan rustiger ze allemaal aan tafel te hebben.

Al deze activiteiten worden georganiseerd rondom een van tevoren bepaald thema. Dit thema wisselt maandelijks en varieert van de seizoenen en feesten als Sinterklaas en Kerst tot vakantie, dieren, circus, muziek enz.

5.6 Slapen

De jongste kinderen gaan volgens hun eigen slaapritme naar bed. De oudere kinderen slapen in principe tussen 13.00 en 15.00 uur. Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de slaapgewoontes die een kind thuis heeft. Spenen en/of knuffels worden van thuis meegenomen. Alle kinderen slapen in stapelbedjes. Totdat de kinderen slapen blijft er iemand dicht in de buurt van de slaapkamer. Daarna wordt er toezicht gehouden door regelmatig even te gaan kijken en door de babyfoon.

We laten de kinderen zoveel mogelijk tot 15.00 uur in bed liggen. Kinderen die eerder wakker zijn en nog rustig liggen blijven in bed tot het tijd is om eruit te gaan. Willen ze echt uit bed of storen ze de nog slapende kinderen, dan worden ze eruit gehaald. Zo zorgen we voor rust in de slaapkamer.

5.7 Omgaan met zindelijkheid

Zindelijkheid is een grote stap op weg naar zelfstandigheid. Van jongs af aan maken we de kinderen vertrouwd met luiers, potjes en de wc. Vanaf ongeveer 1 jaar worden de kinderen al op de pot gezet bij de dagelijks verschoningsrondes. Zo wordt verschonen-potjes zitten-plassen op de wc. een steeds terugkerend gezamenlijk gebeuren waarbij de grotere kinderen een voorbeeld zijn voor de kleintjes. Wij gaan er vanuit dat het kind zindelijk wordt als het daar zelf aan toe is. Vanaf het moment dat de pedagogisch medewerker merkt dat het kind hier bewuster mee omgaat speelt zij hier op in. Dit gebeurt o.a. door het prijzen van een plas op de wc en regelmatig te vragen of het kind moet plassen. Mocht een kind van 3.5 jaar nog niet bewust bezig zijn met zindelijk worden, dan zal hier, met het oog op naar school gaan, vanuit de pedagogisch medewerker meer aandacht aan worden besteed. Het kind zal vaker op de wc gezet worden en gestimuleerd worden daar ook iets op te doen. De nadruk zal altijd blijven liggen op het prijzen van positief gedrag en het negeren van negatief gedrag. Het kind zonder luier laten gebeurt altijd in overleg met de ouders.

5.8 Hygiëne

Door middel van simpele regels wordt de kinderen van kleins af aan geleerd om te gaan met hygiëne. Ook dit als onderdeel van de zelfstandigheidstraining en zoals vastgelegd in het hygiëneplan. We leren ze niet alleen handen te wassen als ze zichtbaar vies zijn, maar ook na het plassen en vóór het eten. Bij eten, drinken en tandenpoetsen heeft ieder z'n eigen vork, beker en tandenborstel. Door het hele gebouw staan dozen tissues. Bij een vieze neus kan het kind of de pedagogisch medewerker een papiertje pakken en de neus (laten) afvegen. Dit alles natuurlijk afgestemd op de leeftijd van het kind.

5.9 Festiviteiten

Het is feest in de groep als een kind of een pedagogisch medewerker jarig is. De slingers worden opgehangen en natuurlijk krijgt de kleine jarige een feestmuts op. Er is een cadeautje gekocht en de jarige neemt iets lekker mee om uit te delen. Omdat er door het jaar heen veel feestjes zijn, vragen we de ouders hier bij de keuze van de traktatie rekening mee te houden. Houd het bij één kleine traktatie en liever geen of niet te veel zoet. De Kinderkeet beschikt over een map met traktatie-ideeën. Verder wordt er aandacht besteed aan Pasen, Sinterklaas en Kerst. De groepen worden dan mooi versierd en er is een gezamenlijke maaltijd in de hal. In de zomer houden we een zomerfeest waarbij een thema centraal staat (bijv. beestenfeest,

pyamabal of clowntjesfeest). De kinderen mogen dan verkleed komen en er zal die dag een speciaal programma zijn.

5.10 Uitstapjes

Eén keer per jaar wordt er door de Kinderkeet een uitstapje georganiseerd. Dit uitstapje is voor alle kinderen (zowel baby's als peuters) én hun ouders. Deze uitstapjes zijn bedoeld om de contacten tussen ouders, pedagogisch medewerkers en kinderen te verdiepen. Maar natuurlijk ook om de kinderen een extra leuke dag te bezorgen.

Deze uitstapjes gaan bijvoorbeeld naar Artis, het Amsterdamse Bos en Oud-Valkeveen. Deze uitstapjes gaan alleen door als er voor ieder kind een eigen begeleider mee kan. Dit kan één van de pedagogisch medewerkers zijn of een ouder/opa/oma enz.

Naast deze 'grote' uitstapjes worden er door het jaar heen ook nog kleinere uitstapjes georganiseerd. Eén enkele groep of een combinatie van groepen kunnen bijv. als het een dagje rustig is, een uitstapje maken. De kinderboerderij en McDonalds behoren tot de mogelijkheden. Voor dit soort uitstapjes - zeker wanneer de kinderen per auto vervoerd worden - wordt altijd vooraf toestemming gevraagd aan de ouders. Bij deze kleine uitstapjes wordt gehandeld zoals omschreven in het Protocol Uitstapjes.

5.11 Ziekten

Zieke kinderen worden niet per definitie geweerd van de Kinderkeet. Vaak vindt besmetting al plaats voordat er ziekteverschijnselen worden waargenomen. Dit is voor ons dus geen reden om kinderen te weren. Toch zijn niet alle zieke kinderen altijd welkom. Vooral omdat de groepsgrootte en het aantal pedagogisch medewerkers niet toegerust is voor de opvang van zieke kinderen. Grenzen over wanneer kinderen wel en niet welkom zijn, zijn niet altijd even duidelijk te trekken en kunnen ook per kind verschillen.

In het algemeen geldt bij de Kinderkeet de regel dat een kind niet kan komen en/of moet worden opgehaald als:

- Het kind niet aan het normale dagprogramma mee kan doen
- Het kind zichtbaar niet op zijn plaats is op het kinderdagverblijf
- De verzorging te intensief wordt voor de pedagogisch medewerkers

In onderstaand schema staat voor de meest voorkomende ziekteverschijnselen aangegeven wanneer voor ons (op grond van bovengenoemde 3 punten) deze grens bereikt is. We hebben hierbij de regels die de GGD omschrijft in de informatiemap "Infectieziekten en hygiëne in kindercentra" als leidraad gebruikt.

Ziekte	Verschijselen	Kind moet naar huis als:
Diaree	Meer dan 3 keer dunne ontlasting	't niet kan/wil spelen en/of Na 3x complete verschoning en/of Bij bloederige diaree
Hoofdluis	Kleine beestjes en eitjes in het haar	Als het kind behandeld wordt, mag het komen
Koorts	Temperatuur hoger dan 38.5°C	't niet kan/wil spelen of slapen 't alleen maar bij pedagogisch medewerker wil
Krentenbaard	infectie v/d huid, blaasjes, gelige korst, meestal in gezicht	Als plekken afgedekt zijn en behandeld worden met zalf of antibiotica mag het kind komen.
Ontstoken ogen	Rode ogen, opgezette oogleden, gele/groene pus	Kind is welkom
Schimmel	Schilferende (kale) plek	Als kind behandeld wordt mag het komen.
Waterpokken	Rode bultjes waarop blaasjes ontstaan.	't niet kan/wil spelen 't alleen maar bij pedagogisch medewerker wil
Wormpjes	Kleine witte wormpjes in ontlasting, jeuk aan anus	Als kind behandeld wordt mag het komen.

Bij het opstellen van deze regels is uitgegaan van 2 pedagogisch medewerkers op een groep met het maximale aantal kinderen, waarvan 1 kind ziekteverschijnselen vertoont. Bij meer kinderen met ziekteverschijnselen of minder kinderen in de groep, kan enigszins van deze regels afgeweken worden. Ook kan het voorkomen dat een kind zich duidelijk 'niet lekker' voelt, zonder dat het zichtbaar iets mankeert. Ook in dat geval zal de ouder gebeld worden. In overleg tussen ouder en pedagogisch medewerker zal beslist worden of het kind gehaald moet worden.

Wanneer het kind na ziekte weer in het kinderdagverblijf aanwezig is, neemt de pedagogisch medewerker aan dat het gezond genoeg is om weer mee te doen aan het normale ritme van de dag en weer mee naar buiten mag.

In geval van nood (of bij twijfel) gaat een pedagogisch medewerker met het kind naar de EHBO van het AMC. Ouders worden hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte gebracht.

5.12 Pedagogische ondersteuning & vertrouwenspersoon

Aan het kinderdagverblijf is een orthopedagoge verbonden. Eén keer per maand houdt zij, op verzoek, spreekuur in het kinderdagverblijf.

We weten allemaal dat elk kind uniek is en zich op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo ontwikkelt. Ook heeft elk kind zijn eigen karaktertrekjes. De leidsters vinden meestal een weg om met al deze individootjes om te gaan en er samen één groep van te vormen.

Wanneer een leidster toch met vragen komt te zitten ten aanzien van het gedrag van een bepaald kind, kan zij dit tijdens een spreekuur voorleggen aan de orthopedagoge. Het kan hierbij gaan om heel uiteenlopende vragen, zoals:

- Is dit kind bezwaarlijk achter in zijn ontwikkeling?
- Hoe kan ik het best reageren op dit gedrag van een kind?
- Hoe kan ik dit negatieve gedrag omvormen naar positief gedrag?
- Een kind is hier niet goed in, hoe kan ik haar helpen?

De ouders van het betreffende kind zullen hier altijd van tevoren van op de hoogte gebracht worden. In eerste instantie zal er naar aanleiding van de gestelde vraag een gesprek zijn tussen de leidsters van de groep en de orthopedagoge. Zij zal proberen de leidsters handvatten te geven waarmee zij in de groep aan de slag kunnen. Eventueel kan de orthopedagoge komen observeren in de groep.

Vertrouwenspersoon

Naast het geven van deze ondersteuning is onze orthopedagoge ook vertrouwenspersoon bij de Kinderkeet voor zowel de ouders als de medewerkers.

Bij een vermoeden van seksuele intimidatie, misbruik of grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van kind(eren) door een medewerker of persoon uit het netwerk van het kind, kan zij benaderd worden. Om binding te houden met de Kinderkeet is er jaarlijks 4 tot 6 keer, afwisselend per gebouw, een werkbezoek gepland.

Onze vertrouwenspersoon is Drs. Marion van Gils.

Haar telefoonnummer is 0294 288575 en/of haar mailadres is marionvangils@upcmail.nl

DEEL 3 DE RANDVOORWAARDEN

Onderstaande onderwerpen vormen het basiskader van waaruit gewerkt wordt. Dit noemen we de randvoorwaarden.

6.1 Het personeelsbeleid

In elke groep werken minimaal 2 en maximaal 3 vaste pedagogisch medewerkers. Zij hebben allen minimaal een gerichte MBO-opleiding gevolgd. Ook heeft de Kinderkeet vaste oproepkrachten in dienst die ingezet worden bij ziekte en vakantie.

De Kinderkeet biedt stagiaires graag een stageplek. Soms zijn dat stagiaires van een middelbare school die één of twee weken komen 'snuffelen', soms zijn dat MBO-ers van de opleiding Sociaal Pedagogisch Werk. Zij komen voor een langere tijd (vaak een half of een heel schooljaar) op vaste dagen per week en altijd op een vaste groep. Deze stagiaires staan boventallig op deze groep. De ouders van de betreffende groep worden hierover tijdig via de mail geïnformeerd.

Na gebleken geschiktheid kan het voorkomen dat de stagiaire ingezet wordt als inval. Dit gebeurt dan volgens de regels die vastgelegd zijn in de CAO Kinderopvang.

Voor zowel medewerkers als stagiaires geldt dat zij pas bij De Kinderkeet aan de slag kunnen als zij een recente Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) overlegd hebben.

Er wordt bij de Kinderkeet binnen de openingstijden in wisseldiensten gewerkt waardoor er altijd minimaal 2 pedagogisch medewerkers per gebouw aanwezig zijn.

Tussen 8.00 en 17.00 is er ook altijd iemand van het Management Team (MT) aanwezig en tussen 8.00 en 11.00 een huishoudelijk medewerker. PM-ers kunnen, in geval van een calamiteit, altijd de hulp inroepen van deze MT-er of huishoudelijk medewerker, maar ook van een PM-er uit het naastgelegen pand. Op tijden met een minimale personeelsbezetting (voor 8 uur en na 17 uur), ook de tijden waarop de meeste kinderen gebracht of gehaald worden, kunnen de aanwezige ouders/ verzorgers om hulp gevraagd worden.

6.2 Het plaatsingsbeleid

Plaatsing is mogelijk van 1 tot 5 dagen per week. In overleg met de ouders worden de plaatsingsdagen vastgesteld. Ook is er een beperkte mogelijkheid voor opvang op flexibele dagen.

Het afnemen van extra dagdelen behoort tot de mogelijkheden. Dit is altijd in de eigen groep van het kind en alleen mogelijk wanneer dit past binnen de door de Wet vastgestelde regels.

De kinderen kunnen vanaf 10 weken geplaatst worden en blijven tot en met de maand waarin het kind vier jaar wordt. De mogelijkheid bestaat om de plaats na de vierde verjaardag met een maand te verlengen, maar kan alleen wanneer de plek nog niet gereserveerd is.

Broertjes en zusjes van geplaatste kinderen worden met voorrang geplaatst.

6.3 De groepsindeling

Binnen de Kinderkeet wordt gewerkt met verticale groepen, kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar zitten dus bij elkaar in de groep. De kinderen blijven hun hele Kinderkeet-periode in dezelfde groep. Elke Kinderkeet heeft maximaal 4 groepen. In Kinderkeet 1 zijn dat de groepen Geel, Blauw, Rood en Groen. In Kinderkeet 2 Teigetje, Poeh, Knorretje en Iejoor. Elke groep vormt samen met zijn buurgroep (dus Rood met Groen en Geel met Blauw, Teigetje met Poeh en Knorretje met Iejoor) een

combinatie. Als er veel kinderen zijn zijn beide groepen apart in de eigen groepsruimte. Op rustigere dagen kunnen de pedagogisch medewerkers ervoor kiezen om de groepen samen te voegen tot één groep. Bij de leeftijdsopbouw en samenstelling van de groep, maar ook bij het samenvoegen van de combinatiegroepen wordt altijd gehandeld volgens de regels die zijn vastgelegd in de Wet Kinderopvang.

6.4 De inrichting van de groepsruimten

De gebouwen zijn speciaal voor kinderopvang ontworpen. Centrale ruimte in elk gebouw is de speelhal. Voor de allerkleinsten staat hier een grote box. Voor de grotere kinderen is er daarbuiten plek genoeg om te fietsen te rennen of spelletjes te doen.

Aan deze speelhal grenzen alle groepsruimten. Dat zijn er in beide Kinderketen vier. Iedere groepsruimte is ingericht met speelhoeken, vrije speelruimte, maar ook rustige hoekjes met kussens waar de kinderen zich terug kunnen trekken. De kleuren zijn zoveel mogelijk primair gehouden. Elke groep heeft zijn eigen slaapkamer.

Ieder kind heeft zijn eigen plekje in de groep. Een eigen kapstokkastje, een eigen mandje. Het streven is ook een eigen bedje maar dit is niet altijd mogelijk. De kleine baby's hebben een eigen bedje; de grotere kinderen moeten soms bedjes delen.

DEEL 4 BIJLAGEN

7.1 Wenschema

Voor kinderen die jonger zijn dan 9 maanden of overstappen van een ander kinderdagverblijf:

- 1e dag: van 9.30 tot 11.30 uur (ouder weg van ± 9.45 tot 11 uur)
2e dag: van 9.00 tot 12.45 uur (ouder weg van 9.30 tot 12.30 uur)
3e dag: op de normale tijd brengen, half uurtje blijven en uiterlijk om 16.30 uur weer ophalen.

Voor alle andere kinderen:

- Maandag: van 9.30 tot 10.30 uur samen met ouder
Dinsdag: van 9.00 tot 11.30 uur (ouder weg van 9.30 tot 11.00 uur)
Woensdag: van 9.00 tot 12.45 uur (ouder weg van 9.30 tot 12.30 uur)
Donderdag: van 9.00 tot 15.30 uur (ouder weg van 9.30 tot 15.30 uur)
Vrijdag: op de normale tijd brengen, half uurtje blijven en uiterlijk om 16.30 uur weer ophalen.

7.2 Huisregels

Brengen en halen:

- Om ervoor te zorgen dat de pedagogisch medewerker tijd en aandacht heeft voor de dagelijkse overdracht, verzoeken we U de kinderen voor 9.30 uur te brengen. Daarna begint het dagprogramma met de kinderen. Als dit niet mogelijk is, dan verwachten wij voor die tijd een telefoontje. Dit verwachten wij ook als uw kind die dag niet komt of op vakantie gaat.
- Als het kind incidenteel (veel) later /eerder opgehaald of gebracht zal worden dan normaal vragen wij U dit aan de pedagogisch medewerker door te geven.
- Laat het ons ook weten als uw kind door een ander opgehaald wordt. Wanneer dit niet van tevoren is doorgegeven, geven wij uw kind NIET mee.
- Wij gaan er vanuit dat de kinderen ontbeten hebben voordat ze naar de Kinderkeet komen. Eventueel kan er samen met de ouder, en zolang de ouder aanwezig is, een meegebrachte boterham gegeten worden. Vanaf 8.00 uur kan er, indien nodig, flesvoeding aan de baby gegeven worden.
- De kinderen kunnen vanaf 15.30 uur opgehaald worden.
- Opdat de Kinderkeet daadwerkelijk om 18.00 uur kan sluiten, worden de ouders verzocht tijdig aanwezig te zijn zodat de kinderen vóór 18.00 uur opgehaald zijn.
- Indien de Kinderkeet pas na 18.00 uur kan sluiten als gevolg van het te laat komen van een ouder, dan wordt er € 0,50 per minuut in rekening gebracht bij de betreffende ouder (gerekend vanaf 18.00 uur). Wanneer een kind 3x achter elkaar (dwz binnen één kwartaal) te laat opgehaald wordt, dan mag het kind de eerstvolgende plaatsingsdag NIET gebracht worden.
- Bij aanwezigheid van de ouders op de Kinderkeet zijn zij zelf verantwoordelijk voor hun kinderen.
- Indien u niet op het gebruikelijke telefoonnummer te bereiken bent, vragen wij U door te geven op welk telefoonnummer U wel te bereiken bent of wie er anders in geval van nood bereikbaar is.

Kleding e.d:

- Vies geworden kleren (of bij plotselinge weersveranderingen te warme of te koude kleren) vervangen wij graag voor schone, passende en het liefst eigen kleren. Daarom willen wij dat van elk kind een setje reserve-kleding op de Kinderkeet aanwezig is. Hiervoor heeft ieder kind een mandje in de verschoningsruimte. Onder een set reserve-kleding verstaan wij: ondergoed, lange en korte broek, T-shirts, trui, en sokken.

- Om kwijtraken te voorkomen adviseren wij de kleding, knuffels en spenen te voorzien van een merkje (naam, initialen of iets dergelijks). Denk hierbij vooral aan bijvoorbeeld de spijkerjassjes die veel kinderen hebben en veel op elkaar lijken! Kleding e.d. waarvan wij niet weten van wie dit is, komen in een mandje bij de desbetreffende groep te liggen.
- De Kinderkeet is niet aansprakelijk voor zoekgeraakte kleding, knuffels, spenen e.d.
- Vuile kleding wordt in het mandje of (kapstok)kastje van uw kind gelegd. Vergeet dit aan het einde van de dag niet mee te nemen!
- We vragen U geleende kleding zo snel mogelijk en schoon terug te brengen.
- Als U wilt dat uw kind (in de winter) op slofjes loopt of (in regentijd) op laarzen dan kunt u deze in het kastje of mandje van uw kind achterlaten.

En tot slot nog dit:

- Er mag nergens in de Kinderkeet gerookt worden.
- Er mag geen snoep worden meegegeven naar de Kinderkeet.
- Voor zover het in ons vermogen ligt zullen wij rekening houden met het gebruik van medicijnen en /of speciale eetgewoonten.
- Wanneer uw kind dieet- of ander dan het op de Kinderkeet aanwezig voedsel gebruikt wordt U verzocht dit zelf mee te nemen.

Buiten openingstijd is de Kinderkeet voor zeer dringende vragen bereikbaar via MT op onderstaande privé-nummers. Het gaat hierbij alleen om zaken die absoluut niet tot de volgende dag of na het weekend kunnen wachten. Vergeten speentjes of knuffels en vragen als 'Heeft mijn kind goed geslapen of gegeten?' vallen hier natuurlijk niet onder.

Mocht iets niet duidelijk zijn, dan kunt U met uw vragen altijd terecht bij de pedagogisch medewerkers of bij MT. Dit kan via de mail naar kinderkeet@amc.uva.nl of telefonisch:

tijdens de openingstijden van de Kinderkeet:

Algemeen:	(020) 566 2868
Kinderkeet 1:	(020) 697 2184
Kinderkeet 2:	(020) 697 7403

Alleen buiten de openingstijden, voor dringende zaken op onderstaande privé-nummers:

Marian de Wit	(020) 422 7879
Petra van Brederode (Kinderkeet 1)	(020) 641 5601
Petra Schaefers (Kinderkeet 2)	(020) 632 7707

Vertrouwenspersoon

Drs. Marion van Gils	telefoon	0294 288575
	E-mail	marionvangils@upcmail.nl